

МОНГОЛ УЛСЫН ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЯАМ БОЛОН
БҮГД НАЙРАМДАХ ХЯТАД АРД УЛСЫН ЧАНАРЫН ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ,
ХОРИО ЦЭЭРИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР ХООРОНД БНХАУ-Д АДУУНЫ МАХ
ЭКСПОРТЛОХТОЙ ХОЛБОГДСОН ХЯНАЛТ, ХОРИО ЦЭЭР, МАЛ ЭМНЭЛЭГ
АРИУН ЦЭВРИЙН ШААРДЛАГЫН ТУХАЙ
ПРОТОКОЛ

Монгол Улсын Хүнс, хөдөө аж ахуйн яам /цаашид Монголын Тал гэх/, БНХАУ-ын Чанарын хяналт, шалгалт, хорио цээрийн ерөнхий газар /цаашид Хятадын Тал гэх/ Монгол улсаас Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс (БНХАУ)-д адууны мах экспортлохтой холбогдсон хяналт, хорио цээр, мал эмнэлэг ариун цэврийн шаардлагын талаархи асуудлыг нөхөрсөгөөр хэлэлцэн дараах зүйлсийг тохиролцов. Үнд:

НЭГДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

Монгол Улсын холбогдох байгууллага нь БНХАУ-д экспортлох адууны махны хорио цээр, хяналтыг хариуцаж мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээ олгоно.

ХОЁРДУГААР ЗҮЙЛ

Монголын Тал нь Хятадын Талд боловсруулах үйлдвэрүүд (нядлах, боловсруулах, хадгалах үйлдвэрүүд)-ийн зохицуулах хууль, заавар, журам, хяналт, хорио цээрийн нөхцөл, аргачлал, үйл явц болон адууны мах экспортлоход тавигдах стандартуудыг хүргүүлнэ. Мөн Монголын Тал нь Хятадын Талд албан ёсны хорио цээрийн тамга, мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээний эх хувь, албан ёсны малын эмч нарын гар бичмэл, түүнийг таних загвар, адууны махны үзлэгийн тамга, савлагааны шошгын загваруудыг хүргүүлнэ. Түүнчлэн Монголын Тал нь дээрх мэдээлэл өөрчлөгдсөн, дахин засварлах болсон тухай мэдээллийг 1 (нэг) сарын өмнө Хятадын Талд мэдэгдэнэ.

Монголын Тал Хятадын Талд жил болгон жил бүрийн үлдэгдлийн хяналт, үнэлгээний хөтөлбөр ба түүний хорт болон аюултай химийн нэгдлүүдийн хяналтын хэрэгжилт, ялангуяа үлдэгдлийн хяналт үнэлгээний жил бүрийн тайлан, эмгэг төрүүлэгч микробуудын хяналтын хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтийн талаархи мэдээллийг хүргүүлнэ. Хятадын Талаас тавьсан хүсэлтийн дагуу Монголын Тал нь гурав, дөрөв дүгээр зүйлд заасан өвчнүүдийн урьдчилан сэргийлэх, хяналтын тогтолцооны талаарх мэдээлэл болон өвчний талаархи сэтгүүлийг хүргүүлж байна.

Хэрэв шаардлагатай гэж үзвэл эхний экспортын өмнө буюу дараагийн үйл ажиллагааны явцад Хятадын Тал Монголын Талд дэмжлэг үзүүлэхээр дээр дурьдсан хяналтын тогтолцоо болон үлдэгдэл, микробиологийн хяналтын хөтөлбөрүүд тэдгээрийн хэрэгжилтийн байдалтай газар дээр нь танилцах зорилгоор экспертүүдээ илгээж болно.

ГУРАВДУГААР ЗҮЙЛ

Монголын Тал нь Монгол Улсыг африкийн адууны тахал, цэврүүт, стоматит, адууны энцефаломиелит (өрнө, дорнын), венэсуэлийн адууны энцефаломиелит, оросын адууны энцефаломиелит, хулгана яв, нийлүүлгийн өвчин, гүүний халдварт савны үрэвсэл, японы энцефаломиелит, су-ару (трипоносом), адууны халдварт ринопневмони, адууны вирусын артерит өвчнөөр тайван болон ям өвчнөөр сүүлийн 2 жил тайван байгаа тухайгаа албан ёсоор баталгаажуулна.

ДӨРӨВДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

Хятад улсад махыг нь экспортлох нядалгааны адуу дараахь шаардлагыг хангасан байна. Үүнд:

1. Монголд төрж, бойжиж, нядлагдсан байх;
2. Сүүлийн 6 сар адууны халдварт цус багасах, адууны приплазмоз, боом өвчнөөс тайван аймаг, орон нутгаас бэлтгэгдсэн болохыг мэдэгдсэн байх;
3. Монгол Улсын мал, амьтны эрүүл мэндийн тухай журмын дагуу сүүлийн 6 сар өвчин гараагүй болон хорио, цээр, хяналтын бүсэд хамрагдаагүй фермээс бэлтгэн нийлүүлэх;
4. Олон улсын мал амьтны эрүүл мэндийн байгууллагын зааврын дагуу адууг нядлахаас 15-аас доошгүй хоногийн өмнө арьсны ямлуурын сорил ялангуяа энтрадерма-палпебрал сорил тавьж нядалгааны газар орохоос өмнө сөрөг дүн үзүүлсэн байх;
5. Генийн инженерийн аргаар эсвэл генийн өөрчлөлтийн үр дүнд гарган авсан эх үүсвэрээр бэлтгэсэн тэжээлээр тэжээгдээгүй байх;
6. Байгалийн эсвэл нийлэг гаралтай гормон, түүний бэлдмэл, бамбай булчирхайн бэлдмэл хэрэглээгүй байх;
7. Монголд хэрэгжүүлж буй хорт болон хөнөөлт бодисын үлдэгдлийн хяналт, үнэлгээ, ялангуяа эмгэг төрүүлэгч микробын хяналтыг хөтөлбөрүүдэд хамрагдсан байх.

ТАВДУГААР ЗҮЙЛ

БНХАУ-д адууны мах экспортлох, боловсруулах (нядла, боловсруулах, хадгалах) үйлдвэрүүд нь Монгол Улс, БНХАУ-ын ма эмнэлгийн ба нийгмийн эрүүл мэндийн шаардлага, хоёр улсын холбогдс хууль, журмуудад нийцсэн байна.

"БНХАУ руу бүтээгдэхүүнээ оруулах Гадаадын хүнсний үйлдвэрүүдийн бүртгэлийн байгууллагын журам"-ын дагуу БНХАУ-ы

Итгэмжлэл, баталгаажуулалтын газар (ИБГ)-т бүртгүүлсэн байна. Дээрх байгууллагад бүртгэгдээгүй үйлдвэрүүдийн бүтээгдэхүүнийг БНХАУ-д оруулахыг хориглох болно.

ЗУРГАДУГААР ЗҮЙЛ

Монгол Улсын эрх бүхий малын эмч нар дор дурьдсан үүрэг гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Нядлахын өмнөх болон нядалсны дараахь үеийн үзлэг, экспортлох адууны мах бэлтгэх адуунд хорио цээр тогтоох зэрэг арга хэмжээг Монгол Улс болон БНХАУ-ын холбогдох хууль, журмын дагуу хэрэгжүүлнэ.

2. Нядалгаанд орох адуу нь эрүүл, ямар нэгэн халдварт өвчний шинж тэмдэг болон шимэгч хорхой илрээгүй, гулууз мах, дотор эрхтэн, тунгалагийн зангилаанууд ямар нэгэн эмгэг, өөрчлөлтгүй болохыг албан ёсоор баталгаажуулна. Гулуузын гадарга гэмтээгүй байх ба тунгалагийн зангилаануудыг авсан байна.

3. Мал эм, химийн бодис, пестицид, хүнд металл болон бусад хортой, аюултай бодисын үлдэгдлийн хэмжээ Монгол Улс болон БНХАУ-д зөвшөөрөгдсөн дээд хэмжээнээс хэтрээгүй болохыг баталгаажуулна.

4. Бүтээгдэхүүн нь Монгол Улс болон БНХАУ-ын хууль, журмын дагуу ямар нэгэн эмгэг төрүүлэгчээр бохирдоогүй болохыг баталгаажуулна.

5. Бүтээгдэхүүн нь аюулгүй, эрүүл ахуйн шаардлага болон хүн амын хүнсний хэрэгцээнд нийцсэн байна.

6. Бүтээгдэхүүн нь нөжирсөн цус ба гадны биетээр бохирдоогүй, гаж үнэр, хүнсний нэмэлтгүй болохыг баталгаажуулна. Мөн бүтээгдэхүүн нь будагч бодис, ионжуулагч цацраг, хэт ягаан туяаны боловсруулалтанд ороогүй байна.

7. Өрөөл болон тал өрөөл гулуузыг үзлэгт орсныг баталгаажуулан тухайн үйлдвэрийн газрын бүртгэлийн дугаартай хяналтын тэмдгийг харагдахуйц байдлаар дарсан байх ба хэсэглэсэн болон жижиглэсэн төрлийн махны савлагаан дээр мал эмнэлгийн эрүүл мэндийн тамга дарсан байна. Баглаа, боодлыг задласны дараа дахин ашиглах боломжгүй аргаар хаягийг наасан байна.

8. Монголын Тал энэ зүйлийн 1-ээс 7 дахь хэсэгт заасан шаардлага хангаагүй тохиолдол илэрснийг Хятадын талд даруй мэдэгдэх ба сэжиглэгдэж байгаа боловсруулах үйлдвэрүүдийн үйл ажиллагааг зогсоож, нэгийвчлэн буудалгаа хийж, бохирдсон бүтээгдэхүүнийг олж тогтоон, нэхцөл байдлыг залруулахын тулд шаардлагатай арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

ДОЛДУГААР ЗҮЙЛ

БНХАУ-д адууны мах экспортлох үйлдвэрүүд нь гурав ба дөрөв дүгээр заалтын шаардлага хангаагүй адууг нядлах, махыг нь хэсэглэж боловсруулахыг хориглох бөгөөд гурав, дөрөв, тав дугаар зүйлийн шаардлага хангаагүй адууны махыг хамтад нь хадгалахыг хориглоно. Адууны махыг хадгалах хөргүүртэй агуулахад БНХАУ руу экспортлох тох байгаа адууны махыг тусгайлан хурааж хадгална.

НАЙМДУГААР ЗҮЙЛ

БНХАУ руу экспортлох адууны махыг олон улсын эрүүл ахуйн стандартыг хангасан шинэ материалаар баглаж боосон байна. Тухайн бүтээгдэхүүний нэр, хэсэг, жин болон БНХАУ-ын Итгэмжлэл баталгаажуулалтын газарт бүртгэлтэй үйлдвэрийн нэр, бүртгэлийн дугаар, хаяг, хадгалах нөхцөл, үйлдвэрлэсэн он сар өдөр, анхдагч /дотор талд/ болон хоёрдогч /гадна талд/ савлагааны шошго зэргийг хятад, англи хоёр хэлээр бичсэн байна. Хятадын талаас баталгаажуулсан хорио цээр, хяналтын тэмдгийг савлагааны гадна талд тэмдэглэсэн /дарсан/ байна.

ЕСДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

БНХАУ-д экспортлох адууны махны савлалт, хадгалалт, тээвэрлэлт нь мал эмнэлэг, ариун цэврийн шаардлага хангасан байх ба хортой болон аюултай бодисоор бохирдохоос сэргийлсэн байна. Тээвэрлэлтийн явцад бүтээгдэхүүний баглаа, боодол нь задрах болон солигдохооргүй байна. Гулуузыг дотор эрхтнээс салгаж, угаасны дараа цельсийн 8 хэмд 24 цагийн турш загсааж хадгална. Гулуузыг жижиглэх, хэсэглэх, шулах, савлах үйл ажиллагааг 4 хэмийн хүйтэнд гүйцэтгэсний дараа махыг цельсийн 4 хэмээс дээшгүй нөхцөлд хадгална. Хөлдөөсөн адууны махыг цельсийн хасах 18-аас дээшгүй хэмд хадгална.

АРАВДУГААР ЗҮЙЛ

БНХАУ-д экспортлох адууны махыг тээвэрлэх чингэлгээр зөвхөн энэхүү Протоколын шаардлагыг хангасан адууны махыг тээвэрлэх бөгөөд өөр төрлийн бүтээгдэхүүн тээвэрлэхийг хориглоно. Махыг ачсаны дараа чингэлгийг Монгол Улсын эрх бүхий малын эмчийн хяналтын дор битүүмжилнэ. Лацны дугаарыг мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээнд бичнэ. Тээвэрлэлтийн явцад чингэлэг нээгдэх боломжгүй ба сав баглаа боодол нь задарч өөрчлөгдөхөөргүй байна.

АРВАННЭГДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

БНХАУ-д экспортлох адууны махны хэсэг тус бүрт мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээний эх хувийг дагалдуулна. Чингэлгээр тээвэрлэх үед чингэлэг бүрт мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээг дагалдуулах ба тухайн тээвэрлэлт нь энэхүү Протоколд тусгагдсанаар Монгол Улсын малын болон нийгмийн эрүүл мэндийн холбогдох хууль, журмыг мөрдөж байна гэдгийг баталгаажуулна. Түүнчлэн, илгээсэн ба хүлээн авсан газар, илгээгч болон хүлээн авагч байгууллагын нэр, хаяг, Итгэмжлэл,

баталгаажуулалтын газрын бүртгэлийн дугаар зэргийг мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээнд бичсэн байна.

Мал эмнэлгийн гэрчилгээг хятад, монгол /эсвэл англи/ хэлээр хэвлэсэн байна. Мал эмнэлгийн гэрчилгээний загвар, агуулгыг хоёр тал урьдчилан тохиролцоно.

АРВАН ХОЁРДУГААР ЗҮЙЛ

Энэхүү Протоколын 3 дугаар зүйлд заасан болон Дэлхийн мал, амьтны эрүүл мэндийн байгууллага (ДМАЭМБ)-ын "шуурхай мэдээлэх" ангиллын өвчнүүд Монгол Улсад гарсан ба эдгээр өвчнөөр адууны мах нь халдварлагдсан байж болзошгүй тохиолдолд адууны махыг БНХАУ-д экспортлохыг даруй зогсоож, Хятадын Талд халдварт өвчний гаралт, түүнтэй тэмцэх, устгах арга хэмжээний талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүргүүлнэ.

Хэрэв энэхүү Протоколын 4 дүгээр зүйлд заасан болон ДМАЭМБ-ын "тогтмол мэдээлэх" ангиллын өвчнүүд гарсан ба адууны мах нь эдгээр өвчнөөр халдварлагдсан бүс нутгаас бэлтгэгдсэн байж болзошгүй тохиолдолд Монголын Тал Хятадын Талд эдгээр өвчний талаархи дэлгэрэнгүй мэдээллээр хангаж, тухайн бүс нутгаас адууны мах экспортлохыг зогсооно. Өвчний голомтыг устгасан эсвэл халдварлах аюул байхгүй болсон, дахин мах эскалорлохыг сэргээх тохиолдолд Монголын Тал Хятадын Талтай энэ талаар урьдчилан зөвшилцөнө.

АРВАНГУРАВДУГААР ЗҮЙЛ

Хятадын Тал энэхүү Протоколын шаардлага хангаагүй махыг экспортлохыг тогтоовол нэн даруй Монголын Талд мэдэгдэж, тухайн бүтээгдэхүүнийг буцаах, шалтгааныг тогтоох эсвэл устгах эсэхийг судална. Монголын Тал нь амархан гэмтэж болох аливаа бүтээгдэхүүнийг буцаах зэрэг аливаа асуудлыг илрүүлж шийдвэрлэх, яаралтай арга хэмжээг Хятадын Талд мэдэгдэх ба эдгээр асуудал дахин давтагдахгүй байхаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах зэргээр Хятадын Талтай хамтран ажиллана.

АРВАНДӨРӨВДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

Энэхүү Протоколд заасан адууны мах гэдэгт дотор эрхтэн болон дайвар бүтээгдэхүүн /толгой, хөл, сүүл, зүрх, элэг, дэлүү, хэл, бөөр, ходоод, гэдэс, сав, давсаг гэх мэт/ ороогүй, хүнсний хэрэгцээний адууны ясгүй булчин мах хамаарна.

АРВАНТАВДУГААР ЗҮЙЛ

Энэхүү Протоколд хоёр тал харилцан зөвшилцөж, засвар оруулж болно.

АРВАНЗУРГАДУГААР ЗҮЙЛ

Энэхүү Протокол нь гарын үсэг зурагдсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болох бөгөөд 5 жилийн хугацаанд хүчинтэй байна. Хэрэв Талуудын аль нэг нь Протоколын нөхцлийг өөрчлөх эсвэл түүнийг хүчингүй болгох саналаа энэхүү Протоколын хугацаа дуусахаас 2 сарын өмнө бичгээр гаргаагүй бол хүчинтэй байх хугацаа нь дараагийн 5 жилийн турш аяндаа сунгагдаж байх болно.

Энэхүү Протоколыг Улаанбаатар хотноо 2005 оны 05 дугаар сарын 24-ний өдөр монгол, хятад, англи хэлээр үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд адил хүчинтэй байна.

Хэрэв санал зөрвөл англи хэлээрх эх бичвэрийг баримтална.

МОНГОЛ УЛСЫН ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ
АХУЙН САЙД

БҮГД НАЙРАМДАХ ХЯТАД АРД
УЛСЫН ЧАНАРЫН ХЯНАЛТ,
ШАЛГАЛТ ХОРИО ЦЭЭРИЙН
ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН САЙД

